

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

KLÓPIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE: EGY ÓRA 250 KORONA, HEGYEDÉVRE 3 KORONA, FÉLÉVRE 14 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 33 KORONA.

POLITIKAI LAP.

FELKÉLT SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTTELADÓK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHVATAL: PIAC-UTCA 4.

A monarchia keleti határán nincs ellenség

A bizottsági tárgyalások a románokkal kedvezően végződtek — A főbékétárgyalásokat ismét megkezdték

Vezérkarunk jelentése

Budapest, március 14. — Hivatalos jelentés.

KELETI HARCTÉR.

A románok az osztrák-magyar területen még megszállva tartott utolsó keskeny sávokat is kiürítették. A monarchia keleti része harmadilév háborújának nyomasztó sulya után ismét teljesen szabad.

Odessza tegnap délután óta a szövetségesek kezében van. Mialatt nyugat felől német zászlóaljok nyomultak előre, a teherpályaudvaron keresztül egy osztrák-magyar hadosztálynak Zeidler Alfréd vezérőrnagy vezetése alatt álló elővédje behatolt a városba.

OLASZ HARCTÉR.

A Pasubio-tömb déli fensikjén levő olasz sziklaállásokat tegnap nagy területen a levegőbe röpitettük. Aknáinknak hatása megsemmisítő volt. A romterületet osztagaink megszállották.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A német jelentés

Berlin, március 14. A nagyhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Az ellenséges tüzérség egyes szakaszokban a Lys és a Scarpe között, a Maas mindkét oldalán és a Sundgauban Altkirch vidékén élénk tevékenységet fejtett ki. Az arcvonal többi részén s több helyütt élénkebb volt a zavaró tűz. Az állások előterében kisebb gyalogsági harcok.

Tegnap légi harcban és a földről 17 ellenséges repülőgépet és 3 kötött léggömböt lőttünk le. Báró Richthofen kapitány 65-ik légi győzelmét aratta.

KELETI HARCTÉR.

A román kormányral egyetértésben a Brailából Galatz-Benderen keresztül Odessza ellen irányított csapatok Moldovánka mellett bandákkal folytatott küzdelem után

Odesszát megszállták. Smerinkából kiindulva, ezeket osztrák-magyar csapatok követték.

A többi harcterről nincs újság.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

A romániai békétárgyalások

Ma kezdték meg a végleges román békétárgyalásokat

Berlin, március 14. Bukarestben ma újra megkezdődtek a békétárgyalások Romániával.

Az előzetes békeszerződés aláírása után Argentoianu igazságügyminiszter, a román kormány megbízottja Jassyba utazott, hogy a végleges békeszerződés részleteit megbeszélje kormányával. Ezt az időt a központi hatalmak megbízottjai is felhasználják, hogy megvitassák a részletes és az egyes szövetségeseket érdeklő feltételeket.

Argentoianu Bukarestbe érkezését esütörtökre várják és annak megtörténte után azonnal megkezdődnek a tárgyalások.

A végleges végére nézve döntő mostani tárgyalások valószínűleg nem fognak sokáig tartani.

Berlin, március 14. A Wolff-ügynökség jelenti:

A Romániával való bizottsági tárgyalások kedvezően végződtek. A főbékétárgyalások ismét megkezdődnek, míhelyt a román megbízott visszaérkezik.

Előzetes tanácskozás Cotroceniben

Berlin, március 14. Szombaton az egyik román delegátus Cotroceniből Jassyba utazott, hogy a román kormánynak és Ferdinánd királynak beszámoljon a központi hatalmak legutóbbi javaslatairól. Ezek közé tartozik a Magyarország és Ausztria által követelt határkiigazítás is. Tegnap a delegátus visszaérkezett Cotrocenibe, ahol a tárgyaló felek előzetes

ülést tartottak. Ezen az ülésen főleg a dobrudzsai kérdést tárgyalták. A központi hatalmak álláspontja e kérdésben változatlan. Az eddigi tárgyalások békülékeny hangon és szellemben folytak. Általában a tanácskozások sokkal barátságosabbak, mint a brest-litovskiak voltak. A románok inkább gazdasági kérdésekben tanúsítanak ellenállást. A tárgyalások eredményes befejezésére vonatkozó kilátások kedvezőek. Azt hiszik, hogy a békétárgyalások legfeljebb még négy ülésen át fognak tartani.

Szterényi a román békétárgyaláson

Bécs, március 14. A magyar kormány tagjainak legutóbbi bécsi tartózkodása alkalmával végleges megállapodás jött létre arra nézve, hogy Magyarország és Ausztria nevében nem a két miniszterelnök, hanem a két kereskedelemügyi miniszter, Szterényi József és Wiesenbáró utazik Bukarestbe, hogy résztvegyen a cotroceni békétárgyalásokon.

Monarchikus irányzat Oroszországban

Hága, március 14. Kétségtelen, hogy a bolsevik uralom tűnőben van és Oroszország kialakulása a monarchikus államforma felé halad.

Az orosz kormány a szovjetek kongresszusán

Berlin, március 14. Pétervárról jelenti: A kormány 11-én elutazott a szovjetek kongresszusára, Moszkvába. A maximalisták főhadiszállását Orelbe helyezték át.

Az ukrán pótszerződés

Bécs, március 15. — A Magyar Távirati Iroda jelenti: A 11 pontból álló ukrán pótszerződést most hozták nyilvánosságra. A pótszerződés legfontosabb része a 6-ik pont, amely a hadifoglyok kicseréléséről szól. E pont szerint a katonai szolgálatra képtelen hadifoglyok már megkezdett kicserélését gyorsítani kell. A többi foglyok is egy megállapítandó időn belül kicserélendők. A kicserélés módzatait egy külön bizottság állapítja meg. A pótszerződést Bécsben kell ratifikálni.

A japánok szibériai akciója

Hága, március 14. Vladivosztkban a japánok megkezdtek az előmunkálatokat az előnyomulásra. Sok ezer kínai munkás dolgozik egy új ut építésén és a trans-bajkálai vasutvonalnak Irkutsk-Vladivosztk között kettős vágány építésén.

URANIA

Marci — Ikonok — Magyarok
március 15—16—17.

Ének kísérettel.

Az élet

komédiája
Egy óra tragédiája 4 részben

Főszereplők:
Waldemar Psilander,
Gudrun Houlberg.

A posta hírnéi

Kisvárosi életrajz, a történelmi és a robbanó anyagokat expressz leteje 3 részben.

Előadások kezdete
5. 7 és 9 órákor.

APOLLO

Marci — Ikonok — Magyarok
március 15—16—17.

Prof. Nick Fantom
detektív történet.

A névtelen

asszony

bűnügy 4 részben.
Főszereplő:
Max Landa.

Mozi király

vígjáték
Rópek Déltől.

Előadások kezdete:
5. 7. és 9 órákor

Bécs, március 14. A Fremdenblatt szerint az összes entente-államok képviselői *Port-Arturba* utaztak s megegyezést írtak alá, amelyben szabályozzák Japán beavatkozását. *Amerika hozzájárult a japán beavatkozáshoz.*

A belgrádi hídlő és a Lovcsen a szerb és montenegrói béke árá

Berlin, március 14. A Deutsche Tageszeitung tegnapi száma feltűnő helyen egy bécsi keltezésű tudósítást közöl a szerb és a montenegrói kérdéstről. E tudósítás szerint Magyarország és Ausztriának déli határain nincs egyébre szüksége, mint a Lovcsen megszerzésére Cattaro biztosítására, továbbá a belgrádi hídlő birtokba vételére és a dunai közlekedés teljes biztosítására. E határkiigazítás kivül politikai és gazdasági biztosítékokat kell kapnia, hogy Szerbiával és Montenegróval tartósan békés, jó viszonyban élhet. Ezen a jogos igényeken kivül — írja a lap — a monarchiának nincs egyéb érdeke Szerbiában és Montenegróban. E két ország kérdését tehát hamarosan meg lehet oldani, még pedig az Oroszországhoz tartozott határszéli országok mintájára.

Lloyd George Anglia hadicéljairól

London, március 14. Lloyd George a szabad egyházak nemzeti tanácsának közgyűlésén beszédet mondott, amely szerint a multban a szabad egyházak a személyi szabadságért harcoltak, most pedig a nemzetek jogaiért és a világ megszabadításáért kell küzdeni. A németek kihívó magatartása ellentétben van a joggal, igazsággal és méltánossággal. Ez a háború segélykiáltás az erőszak ellen. Ez volt, amiért a brit birodalom a nemzet legjavát vitte hareba. Az angol nép világos céljai: nemzetközi jog, az elpusztított vidékek helyreállítása, az elnyomott népek felszabadítása. Míg a cél el nem értük, nem lehet habozni, de a cél elérése után egy órával is tovább folytatni a háborút, annyi, mint kizni a világot. — Herling kancellár barátságosan beszélt, de nem szólt Belgiumról, Estlandról, Kurlandról. Anglia ifjú emberei, Franciaország és Olaszország hadban álló fiai az igazi apostolai a népek szövetségének. Ha alul maradunk, minden elveszett, de ha győzünk, megvalósul a szent, nagy cél. A háborút folytatni kell s minden erőt erre kell fordítani.

Ujabb légi támadás Anglia ellen

London, március 14. A Reuter-ügynökség jelenti: Egy vagy két ellenséges léghajó tegnap este fél 10 órakor támadást intézett az északkéleti partok ellen. Mintegy 20 bombát dobott le. Emberélet veszteségről, vagy padig anyagi kárról nem érkezett jelentés.

Az amerikai munkások Oroszországot

Washington, március 14. A Reuter-ügynökség jelenti: Gomper amerikai munkásvezér a munkásszervezet nevében táviratot küldött a moszkvai szoviet-kongresszushoz, hogy közölje, miként segíthetne Amerika Oroszországon.

— Ugron Gábor — Erdély királyi biztosa. A hivatalos lap ma a következő királyi kéziratot közli:

Kedves dr. Uron! Magyar miniszterelnököm előterjesztésére önt a háború által érintett erdélyi gazdasági és társadalmi viszonyok helyrehozatalára és irányítására

királyi biztossámmá ezennel kinevezem. — Kelt Badenben, 1918. évi március hó 6-án. Károly s. k. Wekerle Sándor s. k.

A választójog vitája

— A választójogi bizottság ülése —

Budapest, március 14.

A választójogi bizottság ma folytatta tanácskozását Beöthy László elnöke alatt.

Holló Lajos az első szónok. Hibának tartja, hogy sokat deklamálnak. A 48-iki törvényhozás korszalakotó nagy reformokat két hét alatt alkotott meg. 1913-ban is néhány hét alatt alkotott meg az akkori törvényt. Nemzeti szempontból nem jár ez a javaslat olyan veszélyekkel, mint ahogy a munkapárt kifejtette.

Elismeri, hogy nemzetiségi veszedelem van a tótoknál a cseh agitáció és az oláhoknál az elszakadási vágy rendszeres propagálása következtében, de nem a parlamenti jogkiterjesztés idézi fel a nemzetiségi bajokat. A nagybirtokokat és a latifundiumokat be kell állítani a nemzeti állam szolgálatába. Gyár-ipart kell teremteni nemcsak Pesten, hanem a vidéki városokban is.

A munkapárt aggályai tulságosan sötétek. Az állam ellenségeivel éreztetni kell az állam erős markát. Ő csak a román kérdést tartja veszélyesnek. Nem szolgabírói erőszakkal, hanem igazságos kerületi beosztással kell magyar garanciákat keresni.

Nem tartja szerencsésnek az erdélyi királyi biztossá kinevezését. Erdély elszakításának minden kísérletével erővesen szembe kell szállani.

Vadász Lipót kijelenti, hogy a demokrácia iránya a tervszerű fejlődés. Ezzel azonban ellentétben áll, hogy amikor a legsürgősebb állami szükségletek megvalósításával kellett volna megkezdeni munkáját, e helyzet könnyelműen a választójoggal árasztja el a magyar ugart. A javaslat mostani formája végzetes veszedelmet szülne. Ezért a jogosult aggodalmak méltánylásával kell meg egyezni. A nemzetiségi veszedelemmel szemben a magyarul írni és olvasni tudás követelendő meg. A háború alatt nem szabad a neizetet erkölcsileg lehetetlen helyzet elé állítani. Nem szabad az ország dolgát könnyelműen kockára tenpi. A nemzet ujjongana, ha kibékülne a magyar a magyarral.

Az ülést itt megszakították s tekintettel március 15-ikére, holnap déli 12 órakor folytatják.

A Balkán természeti kincsei

Timkó Imre m. kir. főgeológus előadása a Népszerű Főiskolai Tanfolyamon

A cs. és kir. közös hadügyminiszter megbízásából a meghódított Szerbia és Montenegró természeti kincseit, bányáit stb. egy expedíció kutatta át, melynek élén Timkó Imre, a Magyar Földtani Intézet főgeológusa állott. — Ennek az expedíciónak kutatásai és saját régebbi tudományos buvárlatai alapján fog ma este 6 órakor a vármegyeház disztermében előadni Timkó Imre m. kir. főgeológus: *Közgazdaságunk balkáni vonatkozásai a háború után* címen. Az előadás eszmenete a következő:

Szerbia, Montenegró és Bulgária természeti kincsei: hegységeinek ércgazdagsága, talajának őstermő ereje a háború befejeztével új perspektívát nyit a magyar közgazdaságnak a Balkán felé való gravitálásra. Szorosabb és megértőbb politikai kapcsolat, előnyös vámszerződések hazánkba terelik a Balkán bányai és mezőgazdasági nyers terményeit s megvethetik soha nem remélt ipari fellendülésünknek alapjait. Mint főszállítási utvonal, a Duna juthat majd kivételes szerephez, melynek olyirányu hajózhatóvá tétele bír elsőrangú fontossággal, mely a Fekete-tengerrel a közvetlen olcsó víziút kapcsolatát teremti meg a

számunkra. Már meglevő, épülő és tervezett vasutvonalak és közutak kiegészíteni s könnyebbé tenni lesznek hivatva ezt a szoros gazdasági kapcsolatot s élet veszik pl. Szerbia Adria felé való áhítzásának. Közgazdasági jelszónk a háború után: Balkánra magyar!

Timkó főgeológus ez alkalommal nem először tiszteli meg városunkat tudományos előadással. Négy évvel ezelőtt a Földrajzi Társaság vándorgyűlésén a Hortobágyhoz hasonló puszták, sztyeppek hasznosításának különböző módszereit ismertette. Ha akkori tárgya közelebb állott is hozzánk, a mostani pedig olyan óriási horderejű, hogy nemcsak a közgazdasági szakembereknek, de mindazoknak érdekföldésére számot tarthat, akik tudni akarják, mi módon leszünk képesek a rettenetesen felduzzadt háborús terheket elbírní. Az intenzíven meginduló gazdasági munkák egyik széles területét fogja nekünk az előadó bemutatni és megismertetni.

A kormány felhatalmazást kapott a házfelosztásra

A királyi kihallgatások célja

Budapest, március 15.

A Magyar Tudósító jelenti: Minthogy a tegnapi audiencia kapcsán valótlan hírek jelentek meg a sajtóban, a Magyar Tudósítót illetékes helyen felhatalmazták annak kijelentésére, hogy valótlan, hogy a kormány bármilyen utasítást kapott volna a választójogi megegyezés dolgában. Ellenben a kihallgatott államtitáriak meggyőződhetnek arról, hogy ha a választójogi javaslat elfogadása a jelen képviselőházban biztosítható nem volna, a kormánynak megvan a felhatalmazása arra, hogy a javaslat keresztülvitelét a Ház felosztásával és új választások elrendelésével biztosítsa.

A Zita-nap

Debrecen minden társadalmi rétegje, gazdagja, szegénye magyar szívvvel siet ereféhez mérten támogatni azt a lelkes törekvést, hogy a debreceni ezredek hőseinek árvái hatalmas segélyalaphoz jussanak. — Míg a közönség a maga filléreit összehozza, nagy buzgósággal készít elő az alapot szervező bizottság olyan ünnepeket, ahol a közönségre kivételes szórakozás vár, de ugyanakkor a jótékony áldozatkészség hőségesebben és egyszerre nagyon tekintélyes összeggel gvarapítja az alapot.

A Zita-nap különféle ünnepei erősen foglalkoztatják a társasköröket és nagy érdeklődéssel várják többek közt a 16-os sneidig huszárok carousseljét, amely a Vilmos-laktanyában folyik le. A nagyszerű lovas ünnepség április 8-án délelőtt 11 órakor lesz. A kaszárnyában ablakokból páholyok készülnek, de lesz tribün is a közönség számára. Gondoskodás történt, hogy erre az ünnepre nagy közönség könnyen és olcsón juthasson ki a laktanyához. Eltekintve attól, hogy a villamos vasút igen sűrűn fog közlekedni, egy csomó kocsis is az érdeklődők rendelkezésére áll. — Künn a laktanyában, a caroussel helyén buffet is lesz és a katonazenekar különös gondal összeállított műsorral rendez hangversenyt.

Az előkészületek során sokat beszélnek már most is a fényes tablóról, amely a Zita-nap Theatre paréc-jának egyik legragyogóbb száma lesz. Debrecen előkelő ur társaságának uriaszonyai és urilányai, sőt az urak is igen nagy számmal vesznek részt ezen az élőkép-csoportozaton, amelyen a királyné lovag Obermayer őrnagy neje sz. Lichtenberg Mária grófnő lesz. Természetesen a műsor többi száma is varázsos erővel hat és nem csoda, ha már ma, három héttel a színházi est előtt, mindenki jegyeket szeretne magának biztosítani. Az ünnepek főrendezői azonban szí-

lárden azon előjegyzések kor a teljes

Elismer az ünnep és Kovács tegnap igen rendezőség lyozzák, h szó, össze k a rendezőség nepélyhez s ingen boes koronás bér deközzák.

Tegnap küldtek; A d let 250 koron 100 koronát málnát, dr. E nár Antal ön Törley-pezs

PÉNTEK: 7 konyeú SZOMBAT: helyárakk VASÁRNAP Este: Ta

PÉNTEK: 1 nepi dísz SZOMBAT: Gyermek operett. VASÁRNAP Este: Fa

Porzsoló iroda jelenté házban Porz előadását „L szak titkaib szító és tari szerű Zsolt. cenben is a elsősorban hatók.

A szom jelentése.) színházban tündérmese, színre. — A helyárakkal divat, este a lesz műsoro

II-ik Rá házi iroda 15-én, ünne renc fogság színre a Cs

A névté sláger. A m eddig. Ezek olyan népsz a Prof. Nick tiv nem kö elegáns, lele újabb Nick szony" cím tül annyi ötl dulatot ad e eddig ilyenf repet Max dién tökélet teken, szom

Az élet aija; a fős Közkivánatr ezt a fénye élettragédiá; megrázó s tárva az éle pedig a sze

lárda azon az állásponton vannak, hogy az előjegyzéseket csak azután fogadják el, amikor a teljes műsört már nyilvánosságra hozták.

Elismerésreméltó szép példával segítik elő az ünnepségek anyai sikerét Németh András és Kovács Árpád, a Bika-szálloda bérleti, akik tegnap igen megleghangú levelet intéztek a főrendezőséghez és ebben kifejezetten hangsúlyozták, hogy amikor a hősök árváiról van szó, össze kell fogni mindenkinek és támogatni a rendezőseget. A maguk részéről a tavaszi ünnepélyhez szükséges vendégelői szerelvényeket ingyen bocsátják használatra, a terem ötszáz koronás bérdíját pedig az árva-alapnak ajánldékozzák.

Tegnap különben nagyobb adományokat küldtek: A debreceni Kölesönös Segélyező Egylet 250 koronát, Czeglédy András másodízben 100 koronát, három üveg likőrt és két üveg málnát, dr. Balkányi Miklós 100 koronát, Molnár Antal önkéntes 50 koronát és három üveg Törley-pezsogót.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

VIGSZÍNHÁZ.

PÉNTEK: *Tausche Antal operaénekes jótékony célu dalestélya.*

SZOMBAT: Délután: *Uri divat.* — Mérsékelt helyarákkal. — Este: *Lotty ezredei.*

VASÁRNAP: Délután: *Csárdáskirályné.* — Este: *Tatárjárás,* operett.

CSOKONAI-SZÍNHÁZ.

PÉNTEK: *H. Rákóczy Ferenc fogsága.* Ünnepi díszelőadás. B) bérlet.

SZOMBAT: Délután: *Ezeregyéj,* tündérmese. Gyermekelőadás. — Este: *Leányvásár,* operett.

VASÁRNAP: Délután: *Tót leány,* népszínmű. Este: *Favorit.*

*

Porzolt Kálmán előadása. (A színházi iroda jelentése.) Hétfőn tartja meg a Vigszínházban Porzolt Kálmán rendkívüli érdekes előadását „Leckék a házasságból és a kulisszák titkaiból” címmel. Páratlanul érdekesítő és tartalmas szórakozást nyújt a népszerű Zolt. Mint Budapesten, úgy Debrecenben is a hölgyek érdeklődését foglalja le elsősorban az előadás. Jegyek előre várthatók.

A szombati előadások. (A színházi iroda jelentése.) Szombaton délután a Csokonai-színházban gyermekelőadásban az Ezeregyéj tündérmese, este a Leányvásár operett kerül színre. — A Vigszínházban délután mérsékelt helyarákkal Molnár Ferenc vigjátéka, az Uri divat, este a Lotty ezredesei énekes bohózat lesz műsoron.

II-ik Rákóczi Ferenc fogsága. (A színházi iroda jelentése.) Pénteken, március hó 15-én, ünnepi előadásban II-ik Rákóczi Ferenc fogsága című történelmi színmű kerül színre a Csokonai-színházban.

A névtelen asszony, Prof. Nick Fantom-sláger. A mozi sokféle detektívfigurát kreált eddig. Ezek között azonban egyik sem vált olyan népszerűvé a közönség körében, mint a Prof. Nick Fantom alakja. Ez a mesterdetektív nem köznapi és nem mesterkelt, finom, elegáns, leleményes és újszerű. A szezon legújabb Nick Fantom-filmje „A névtelen asszony” címet viseli; négy felvonáson keresztül annyit ötletet, meglepetést és izgalmat, fordulatot ad ez a film, amit ritkán tapasztaltunk eddig ilyenfajta mozgófényképeken. A főszerepet Max Landa játssza, alakítása elsőrendűen tökéletes. — Az Apollo mutatja be pénteken, szombaton és vasárnap.

Az élet komédiája. (Egy clown élettragédiája; a főszerepben Waldemar Psylander.) Közkívánatra mutatja be az Uránia pénteken ezt a fényes és impozáns filmet. Egy clown élettragédiája pereg le előttünk a vásznon, megrázó színekben és fordulatokban élénk tárva az élet sok szép és boldog napjait, majd pedig a szenvedéseket, csalódásokat s a vé-

gér a halált. Egyformán csodálatos a film érdekes története és Psylander művészi játéka. „Dalolj-dalolj, szegény bolond . . .”

Sherlock Holmes, a világhírű detektív legújabb attrakcióját. A posta hírnéi című detektívtörténetet mutatja be ma az Uránia, mint második slágert „Az élet komédiásai” mellett.

Az Arany Bika-mozi mai műsorán két sláger-film szerepel: az egyik A fekete nász című értékes Franz Hofer-film. A zseniális rendező kitűnő munkatársaival, Fritz Achterberggel, Mia Cordes-sel és Liay Leyvel izgalmas filmdrámát alkotott. Csupa elsőrangú jelenet, rendkívül izgalmas és finom téma tesz ez a filmet nevezetessé. A másik sláger A golya mint vendég című 3 felvonásos vigjáték; ez Willi Karfiolnak, a nagyszerű vigjátékrendezőnek új produkciója, amelynek főszerepeiben Rita Clermont és Erna Alberty, két nagyszerű művésznő remekelnek.

Nagy zenei esemény Debrecenbe. E hó 26-án, kedden tartja egyetlen hangversenyét az Urániában a 70 művészből álló symphonikus zenekar Egressy Sándor, a hamburgi Tonkünstler zenekar nagynevű dirigense vezetésével.

Telekértékadó

Ez a szó még igen gyakran fog megjelenni lapunk hasábjain, mert bizonyos az, hogy nem volt még a város közgyűlése előtt szebb, igazságosabb, őszintébb és hasznosabb javaslat, mint ez. Ugy látjuk, hogy a város adózási rendszerének ez az új iránya erős és hatalmas alapokon fog hozzá ennek a városnak a fejlesztéséhez, kiépítéséhez és nagy lépéssel közeledtünk az egyenlően igazságos közteherviselés elvéhez.

Egész világosan és precízen a jog- és pénzügyi bizottságnak március 13-án tartott ülésében elfoglalt álláspontja ez volt:

A jog- és pénzügyi bizottság a városi tanácsnak a telekértékadó behozatalára vonatkozó javaslatát általánosságban csaknem egyhangulag elfogadta és a szabályrendelet részletes letárgyalását a legközelebbi ülésre tűzte ki.

Szántó Sámuel dr. igazgató rendkívül tartalmas, okos és a nagy eszme fontosságától áthatott érvelésére, mely a javaslattal szemben egyetlen érvet sem hozott fel, csupán indokoltak látszó aggályokat fejezett ki, *Vásáry István dr., Magoss György dr., Aczél Géza és Ardó Miklós* olyan meggyőző és bizonyító érveket sorakoztattak, amelyeknek igazsága elől nem lehet kitérni.

Debrecen város házipénztára legutóbb 2 és fél millió korona deficittel számolt, amely összeg a város és a lakosság óriási vagyontéértékéhez és keresetéhez mérten igazán elenyésző kis összeg. Mégis a pótdókules 75 százalékról három év alatt 125 százalékra emelkedett, ami azt mutatja, hogy a közteher viselésében aránylag csak igen kevesen részesedtek: Szélesebb alapra kell fektetni az adózást. Olyan értékeket kell adóval terhelniünk, amelyeket a város fejlődése maga termel. Ilyen érték a telek értéke, mely a város fejlődése, kiépülésével együtt — a tulajdonos minden munkája nélkül — folyton-folyvást nő. A telken álló épület évtizedek folytán lerongyolódik, értékét veszti, de a telek évtizedek múltán értékében sokszorososan emelkedik.

Az adóval máris nagyon megterhelhet házakat jobban megterhelniünk sem most, sem később nem szabad, sőt ellenkezőleg: *a lakbérjövdelem után ne szedjen a város adót,* legyen az mindvégig adómentes!

A mai pótdórrendszer a lakér 21 százalékát vette el, míg a telekértékadó egyáltalában nincs tekintettel a lakbérjövdelemre és annál sokkalta kisebb összeget, általában annak csak felét követeli.

De a földbirtokosok adózási rendszerét is megváltoztatja. Nem igazság az, hogy az elepi kőszélszegi vagy nagyhegyesi birtokos épen annyi adót fizessen a városnak, mint az újföldi vagy a szepesi birtokos. Hiszen eme-

zeknek utjaik vannak, a piachoz közel lévén, minden terméket ide könnyen behozhatnak, de mit élvez a kőszélszegi vagy az elepi birtokos ehhez képest? A telekértékadó kivételénél vezérelv az, hogy a messzebb fekvő földek kevesebb adót fizessenek, mint a közelebbieket, vizont a föladdó után a város ne szedjen pótdótdót.

Arad városában már ez év eleje óta életbelépett a telekértékadó, de ott az 500,000 korona jövdelem mindössze 11 százalékkal szállította le a pótdótdót. A mi óriási területünk igazi közteherviselése teljesen megszüntetetté teszi ezt, mert míg most az ingatlan hozadék után 1,400,000 koronányi pótdótdó volt kivelve, a háromnegyed százalékos telekértékadó igen szerény becsléssel is 1,500,000 koronát jövdelemhez.

Bizonyosra vehető, hogy a jog- és pénzügyi bizottság ezt a javaslatot részleteiben is sürgősen letárgyalja és elfogadja.

Elbocsájtják

a 49 - 51 éves
népfölkelőket

Három évfolyam fokozatos leszerelése
március 15-től december 31-ig

Budapesti tudósítónk jelenti:

A király március hó 13-án Badenben kelt legfelsőbb elhatározásával elrendelte, hogy az 1867., 1868. és 1869. évi születési évfolyamokba tartozó népfölkelési szolgálatra bevont és a népfölkelésre kötelezett testületekhez tartozó 1867., 1868. és 1869. években született egyének, valamint a fenti évfolyamokba tartozó azon egyének, akik az önkéntes sorozás útján a közös hadseregbe (haditengerészetbe), illetőleg a honvédségbe a háboru tartamára belettek, amennyiben a tényleges katonai szolgálathoz való meghagyásukat önmaguk nem kérik, a nyugállományu és szolgálatonkívüli viszonybeli havidíjasok kivételével a következőképen szabadságoltassanak:

1. Az 1867. évi születési évfolyamba tartozó, fent megjelölt egyének 1918. március hó 15-ikével, legkésőbb 1918. évi május hó végéig;

2. az 1868. évi születési évfolyamba tartozó, az első bekezdésben megjelölt egyének 1918. évi június hó 1-vel, de legkésőbb 1918. évi szeptember hó 15-ikéig;

3. az 1869. évi születési évfolyamba tartozó, az első bekezdésben megjelölt egyének 1918. évi szeptember hó 16-val, de legkésőbb 1918. évi december 31-ig.

A rendelet a legrövidebb időn belül az illetékes katonai parancsnokságok tudomására juttatják.

Korlátozzák az újságpapir használatát.

A hivatalos lap mai száma kormányrendeletet közöl, amely a nem rotációs papíron megjelenő lapok papírfogyasztását kívánja korlátozni. A rendelet szerint a nem rotációs újságpapirkészletek bejelentendők s a rendelet hatályának ideje alatt új időszakit lapot indítani nem lehet. Egyben a rendelet megállapítja a vidéki, nem rotációs papíron megjelenő lapok terjedelmét és pedig a következőkben: olyan lapok, amelyeknek előfizetési ára 24 koronánál kevesebb, hétköznap 4, vasárnap és ünnepnapon 8, oly lapok, amelyeknek előfizetési ára 24—36 korona, hétköznap 6, vasár- és ünnepnapokon 12, oly lapok, amelyeknek előfizetési ára 36 koronánál magasabb, hétköznap 8, vasár- és ünnepnapon 16 oldal terjedelemben jelenhetnek meg.

HIREK

A választók összeírása. Csütörtökön délután vette kezdetét az 1919. évre érvényes országos képviselőválasztók névjegyzékének összeállítási munkálatai. Az összeíró küldött-ségek a következőleg alakultak meg:

I. választókerület. Csapó-utcai szavazókör: Elnök: dr. Veress Sándor ügyvéd, tagok: Biczó Gyula, Böszörményi Imre, Vági Gábor és Burai József adótiszt.

Péterfia-utcai szavazókör: Elnök: Török Péter, tagok: dr. Körösi Kálmán, dr. Erdős Károly, dr. Lencz Géza és Balla Tihamér adótiszt.

II. választókerület. Hatvan-utcai szavazókör: Elnök: dr. Markovits Elemér, tagok: Vilmányi Imre, Szöllőssy Dániel és Kerekes György s. adótiszt.

Ferenc József-utcai szavazókör: Elnök: dr. Kun Béla, tagok: dr. Horváth Sándor, Jolsvay Imre, Petricsin Gyula és Baócz György s. adótiszt.

III. választókerület. Varga-utcai szavazókör: Elnök: Nyiri Géza, tagok: dr. Kuthy Sándor, Handler Gyula, Swasza Károly és Pál Péter adóvégrehajtó.

Kossuth-utcai szavazókör: Elnök: Balkányi Miklós dr., Szepesi Albert, Harsányi Imre, Otrokoesi-Végh János és Szász József végrehajtó.

Mezősegi szavazókör: Elnök: dr. Fejér Ferenc, tagok: Kiss György, F. Szabó Lajos, Trácsi Géza és Várady Károly adótiszt.

A központi választmány részéről az összeírás vezetésére Vass Károly dr. aljegyző rendeltetett ki, aki a felvilágosításokat készségi adja meg mindenkinek. — Kíváncsok, hogy a polgárok jelentkezzenek délután 3-7 óra között, hogy a jegyzékbe felvételjenek.

A Debreceni Első Takarékpénztár a hősök árváiért. A nagy idők során ragyogó példákkel tett tanúbizonyságot a Debreceni Első Takarékpénztár, hogyan kell előlárni a jótékonyág gyakorlásában, amikor arra mélyenfekvő, komoly ok forog fenn. Értékes vagyon már az, amit a négyéves háború alatt a háborús sebek gyógyítására juttatott. Megértés, szív és hazafiság van az igazgatóságban, erről tesz bizonyosságot a tegnapi újabb áldozata is, amikor ezer koronát küldött a katonái állományparancsnoksághoz, hogy azt a debreceni hősök árváinak gyámolítására szervezett alaphoz csatolják. — Ugyanekkor Szent-Királyi Tivadár, az intézet érdemes elnöke, a közjótékonyságok ismert és mindig elől író barátja, 200 koronával, Serly Gusztáv igazgató pedig 100 koronával járultak a nemes célt szolgáló alaphoz. Ha az ő példák hűséges követőkre lelnek, a debreceni hadi-árvák alapja csakugyan méltó lesz a hősök emlékéhez és Debrecen város közönségéhez.

Kártékony vadak pusztítása. A Debreceni Vadásztársulat választmányja elhatározta, hogy a területén elpusztított apa- és anvarókákért egyenkint 10 koronát, a kiásott kőlyökrökért egyenkint 3 koronát fizet. A kiszedett szarka- és variutójások darabját pedig 10 fillérré váltja meg. Felhívja mindazokat, akik fentemlített vadak pusztítására vállalkoznak, hogy a bemutatott bőrök, róka-farkok, továbbá a kiszedett tojások ellenében az ezért járó összeget a városi nyomda irodájában (Kossuth-u. 2. sz.) hármikor felvehetik. A bőr a bemutató birtokában marad.

Arany Bika mozgószínház

Péntek, Szombat, Vasárnap — Márc. 15—16—17.

A FEKETE NÁSZ

társadalmi dráma 3 felvonásban.

Főszereplők: **Lia Ley, Mia Cordes.**

GÓLYA MINT VENDEG

vígjáték 3 felvonásban.

Főszereplők: **Bita Clermont, Erna Alberty.**

Előadások: 5, 7 és 9 órakor.

— **Joanovich Sándor** kormánybiztos meghalt. Joanovich Sándor dr., Temesmegye és Temesvár volt főispánja, akit a minap neveztek ki Budapest székhellyel husz város, köztük Debrecen közlekedési kormánybiztosává és hét vármegye kormánybiztoságának vezetésével is megbíztak, tegnap éjjel hirtelen meghalt Budapesten. Szívszélhűdés érte Orosdy Fülöp báró képviselő lakásán, ahol meg volt hívva vendégségbe.

— **Az entente színesei szabadságért kiáltanak.** Az entente rabságában levő gyarmatok a háború alatt szakadatlanul árasztják tiltakozásukat és segélykiáltásaikat a gondolkodó és érző emberiséghez Európába. A legutóbbi tiltakozások közül összegyűjtöttük a következőket: Mohamed Fahmy, az ifju-egyiptomi párt elnöke, táviratban fordult Lloyd George angol miniszterelnökhöz legutóbbi beszéde alkalmából és követelte Egyiptom felszabadítását. — Az indiai hindu nemzeti párt európai bizottsága hosszú táviratot intézett az angol munkáspárthoz, amelyben tiltakozik az angol államférfiak, sőt még az egyes szociálisták által is felvetett indiai reformtervek ellen. A hindu nyomorúságon és elnyomáson csúli India teljes felszabadításával lehet segíteni. — Sőt Angliának a világot gyöttrő imperialista uralma, az Európa proletáriátusát fenyegető örökös háborús veszedelmét is csak úgy törhetne meg, ha Indiát elveszik az angol uralkodó osztályoktól és bürokráciától és teljesen felszabadítják. — Mohamed Bach-Hamba, az algériai és tuniszi szabadságmozgalmak vezetője kiáltványt tett közzé francia nyelven megjelent "hetilapjában, a „Revue de Maghreb”-ben, amelyben a tuniszi nép kívánságait foglalja össze. Tunisz alkotmányt követel: a szellemes szabadságok biztosítását, a polgárok teljes egyenlőségét, akár fehérek, akár pedig afrikaiak, és választott testületek megalakítását egy a községi kormányzatban, mint parlament formájában, az ország kormányzására.

— **A borkivétel megszervezése.** A kamara ezután hozza érdekeltsége tudomására, hogy a borkivétel irányítása és a borkivételrel kapcsolatos kérdésekben felvilágosítások megadása végett Budapesten Borkivételi Szakbizottság alakult (Alkotmány-u. 29.), amely az érdekeltségnek minden szakkérdésben készséggel áll rendelkezésére. Bővebb adatok a kamaránál.

— **A debreceni m. kir. Tudományegyetem** eddig elkészült épületpartiairól művészeti kivitelű képeslevelezőlapok nagyban kaphatók a kiadó cégnél: Csáthy Ferenc m. kir. tudományegyetemi könyvkereskedésben és minden helybeli trafik- és papírkereskedésben.

MEGHÍVÓ

A Hajdunánási Gazdasági Bank Részvénytársaság 1917. évi március hó 25-én délután 3 órakor Hajdunánáson az intézet helyiségében tartja

XII-ik rendes évi közgyűlést,

melyre a t. részvényesek azon figyelmeztetéssel hivatnak még, hogy a közgyűlésen csak azok vehetnek részt, kik részvényeiket a le nem járt szelvényekkel március hó 22-ig bezárólag az intézet pénztáránál vagy az Alföldi Takarékpénztárnál Debrecenben letétbe helyezik.*

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1917. évi mérleggel és eredmény-számlával és a nyereség felosztás iránti határozat.
2. A felmentvény megadása tárgyában határozás.
3. Az igazgatósági napidíjak és a felügyelő-bizottság tiszteletdíjának megállapítása 1918. évre.
4. Igazgatósági tagok választása.
5. Választmányi tagok választása.

Az igazgatóság.

* A zárszámadások s igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések a közgyűlés előtt 8 nappal az intézet helyiségében közzé kell tenni.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása minden szó 20 fillér. Vastagabb betűből szedett szavak 40 fillér. Legkisebb apró hirdetés 2 korona.

Megbízható, teljesen egészséges, magyar gyermekkertész, két éves kis fia mellé, jó fizetéssel azonnal felvétetik. Ajánlatokat kér Dr. T. P.-né Nagyvárd, Kapuczinus u. 10.

Foltozásra

is alkalmatlan rongy (hármilyen szakadásokkal) megveszünk. Cím a kiadóban.

Szántásra és téglahordásra fuvarosok kerestek. Jelentkezhetni Gazdák Bankjánál Kossuth-u. 17.

Értékes törött aranya, ezüstje ékszere, vagy zálogjegye van eladó, hívja meg Krámer, Arany Bika-bérház 3.

Egy pár férfi cipő eladó. Ugyanott egy elsőrendű borecetágy eladó. Bika-bérház, 2-ik emelet, 2-ik sz. lakás.

Szakmányos szőlőmunkás és szántásra és téglahordásra fuvarosok kerestek. Jelentkezhetni a Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.

Áhromos vékony, nádkötőzni való és egyéb célra alkalmas eladó a kiadóhivatalban.

Aranyat-ozdított, brilliántokat, hármiről szóló zálogleveleket (zálogcédlúkat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban vesznek. — Meghívásra házhozis elmegyek. Steiner Mihály, Széchenyi-utca 19. szám.

Nyomdászatok

felvételnek

Hoffmann és Kronovitz

könyvnyomdájában

Debrecen, Plac-utca 49.

Eladó

Sámsoni-ut mentén Gerébi-telepen, a vámház mellett, Kondor-utca 3. sz. ház, mely magában foglal 2 szoba, 2 konyha, kamra, pince és egyéb melléképületekkel ellátott lakást, 10- és tehénistállót, sertés és aprómarha ólakat görét stb. Az egész telek drót kerítéssel van körülvéve, 2 hold szőlő, veteményes és gyümölcsös kerttel ellátva. A szőlő teljes termésben van. Értekezhetni a Debreceni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.

Értékes

vibráló szépségű, szedő, hajfésű, hajgölgők s legmodernebb kivitelben. Krámer József hírlapnyomdász, József kir. herceg-utca 8. sz., a Katona Otthon mellett.

GRAFIKAI RAJZOKAT

meghívókhoz, eljegyzési lapokhoz, árjegyzékekhez, levelepapír és horitékokhoz, valamint bármely könyvnyomdai munkához készítenk. — Telefon 18.

HOFFMANN és KRONOVITZ

könyvnyomdaja és könyvkiadóhivatala, Debrecen, Ferenc József-ut 49 sz.

JÁNOSI ZOLTÁN ABSOLON

című 5 felvonásos, bibliai tárgyú történeti tragédiája

Ára finom fehér papíron K 6 —
finom velin papíron K 8 —
költe mindégylk 4 koronával drágább

kiadóhivatalunkban kapható.